

tragtning med Hensyn til Bestyrelsen af Grønland og endnu mindre med Hensyn til Bestyrelsen af Island. Ved Bestyrelsen af disse Lande maa fornemmelig komme i Betragtning de Indbyggernes Belfærd, som der opholde sig, og jeg kan derfor ikke troe, at Hensynet til at forøge Indtægterne deraf kan lede til at inddrage dem under Domainerne. Heller ikke vil en højere Indtægt af Grønland kunne tilveiebringes undtagen gennem de Mænd, som ere kyndige i derværende Handelsforhold; men der foreligger Intet, hvorfor Domainedirecteuren skulde være kyndigere i disse Forhold end de Mænd, som den umiddelbare Bestyrelse af Grønlands Handel er overdragen. Da der er Tale om Grønland, skal jeg tillade mig strax at yttre mig, forsaavidt angaaer det Punkt, der af den ærede Thingmand er berørt angaaende den grønlandske Mission. Denne medfører vistnok væsentlige Udgifter, men jeg troer, at det nærmere af min høitagtede Collega, Undervisningsministeren, vil blive oplyst, at det er vanskeligt at gjøre nogen Forandring heri. Den almindelige Bestyrelse af Grønland kan ikke ønske andet, end at disse Udgifter maa blive indskrænkede forsaavidt det er muligt; men det vil være vanskeligt derom at have nogen begrundet Mening, uden at conferere med de Mænd, som nøie kjende Grønland. Hvad forøvrigt de grønlandske Forholde angaaer, haaber jeg at det, naar begge Inspecturer til næste Aar vende tilbage, hvortil der allerede er truffet Foranstaltninger, vil være muligt at tilveiebringe de tilstrækkelige Forarbejder, for at kunne stride frem til de Reformer, som Forholdene der upaatvileligen kræve. Endelig har den ærede Thingmand dvælet ved et specielt Punkt, nemlig Gartneriet, og herved har han meent, at der var en Levning af ældre Forhold, idet det var anlagt efter en for stor Maalestok, og det var urigtigt, at det var splittet imellem to Ministerier. Det er unægteligt, at Gartneriet er fremkaldt ved de kongelige Haver, og de kongelige Haver findes ved Slottene. Bygninger af den Bessaffenhed kunne nemlig ikke bestaae, kunne ikke beholde deres Charakter, uden de dertil sig sluttende Haver. Men da Slottene ere fordeelte imellem to Ministerier, er det ogsaa en Selvfølge, at Ha-

verne, som ere Appertinentier ved Slottene, maae henføre under forskjellige Ministerier. Forsaavidt Havevæsenet ligger under Indenrigsministeriet, har den høitagtede Thingmand specielt gjort Indsigelse imod Udgifterne til Landsskabsgartneriet, og meent at det var en urigtig Anvendelse af Statens Resourcer. Jeg troer ikke, at denne Anke, naar den bliver vel overveiet, vil finde megen Anklang heri Salen. Det er netop den væsentligste Forandring, som nu er foretaget ved Gartneriet, at medens der før var Sloisgartnere, og at, som Folge heraf Alt i de større Kongelige Haver var bragt i Relation til Slottet og Hofholdningen, saa er der nu ved Landsskabsgartneriets særegne Organisation taget særdeles Hensyn til Folket. Det er netop de store Haver, og de store Plantager, som høre til de offentlige Spadseregange; det er der, at der skal sørges for, at gjøre det hyggeligt og smukt for Folk, thi det er vistnok en af de bedste Fornøielser, som Folk kan have, at bevæge sig i det Frue. Dette Hensyn til Befolkningen har længe været tilfødsat, men det er billigt, at der gjøres Meget for at de Steder, som ere de fleste af Hovedstadens Indvaanere, der længe ere vante dertil, kjære, og ogsaa er kjære for mange Provinds-Beboere, som her have tilbragt endeel af deres Aar, kunne blive saaledes, at man endnu kan have større Glæde ved Opholdet paa disse Steder. Endelig er det sagt, at Landsskabsgartnere ikke bør reise til andre Steder; men jeg mener netop, at de bør reise til andre Steder, thi der er mange Steder ogsaa udenfor Kjøbenhavn, hvor der med saa Omkostninger, naar det ledes af en Mand, der har Sands for Naturen og dens Frembringelser, kan tilveiebringes skønne Forlystelsessteder for Folket. Derfor er det netop at Landsskabsgartnere skal være til Disposition for de offentlige Autoriteter, som maatte ønske hans Bistand, og det er saaledes netop derved, at Landsskabsgartneren kan reise, at den hele Indretning er bragt saavidt, at den ikke blot kan blive til Gavn for Kjøbenhavn men ogsaa for Kjøbstæderne.

Cultusministeren: Det har været mig kjært, og jeg er den ærede Thingmand for Holbeks Amts 2det District (Tscherning) ret taknemmelig, for at han ved nogle Bemærkninger